

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 68/2009

z dnia 23 stycznia 2009 r.

dostosowujące do postępu technicznego po raz dziewiąty rozporządzenie Rady (EWG) nr 3821/85 w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 17 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W załączniku I B do rozporządzenia (EWG) nr 3821/85 określono wymagania techniczne dotyczące budowy, badań, instalacji i kontroli urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym.
- (2) Zwracając szczególną uwagę na ogólne bezpieczeństwo systemu i jego zastosowanie w zakresie objętym rozporządzeniem (EWG) nr 3821/85, do załącznika I B do tego rozporządzenia należy dodać pewne specyfikacje techniczne w celu umożliwienia instalacji urządzeń rejestrujących zgodnych z wymaganiami podanymi w tym załączniku w pojazdach kategorii M1 i N1.
- (3) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ustanowionego na podstawie art. 18 rozporządzenia (EWG) nr 3821/85,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W załączniku I B do rozporządzenia (EWG) nr 3821/85 wprowadza się następujące zmiany:

- (1) W rozdziale I dodaje się następującą definicję:

„(rr) »adapter« oznacza część urządzenia rejestrującego, dostarczającego sygnał i w sposób ciągły odwzorowującą prędkość pojazdu lub przebytą drogę, która jest:

- zainstalowana i stosowana wyłącznie w pojazdach kategorii M1 i N1 (określonych w załączniku II do dyrektywy Rady 70/156/EWG) wprowadzonych po raz pierwszy do ruchu między dniem 1 maja 2006 r. a dniem 31 grudnia 2013 r.,

- zainstalowana w miejscu, w którym z mechanicznego punktu widzenia niemożliwy jest montaż stosowanych czujników ruchu innego rodzaju, pod innym względem zgodnych z wymaganiami przedstawionymi w załączniku do niniejszego rozporządzenia i w dodatkach 1-11 do tego załącznika,

- zainstalowana między przyrządem rejestrującym a miejscem, gdzie generowane są impulsy prędkości/drogi przez zintegrowane czujniki lub alternatywne interfejsy.

Z punktu widzenia przyrządu rejestrującego zachowanie adaptera jest takie samo, jak czujnika ruchu zgodnego z wymaganiami przedstawionymi w załączniku do niniejszego rozporządzenia i w dodatkach 1-11 do tego załącznika, w przypadku podłączenia go bezpośrednio do przyrządu rejestrującego.

Zastosowanie takiego adaptera w wymienionych wyżej pojazdach powinno umożliwiać montaż i poprawne zastosowanie przyrządu rejestrującego, zgodnego ze wszystkimi wymaganiami niniejszego załącznika.

W przypadku tych pojazdów urządzenia rejestrujące obejmują przewody, adapter i przyrząd rejestrujący”.

- (2) W rozdziale V, sekcja 2, wymóg 250 otrzymuje brzmienie:

„250. Tabliczka zawiera co najmniej następujące dane:

- nazwa, adres lub nazwa handlowa uprawnionego instalatora lub warsztatu,
- współczynnik charakterystyczny pojazdu, w postaci »w = ...imp/km«,
- stała urządzenia rejestrującego, w postaci »k = ...imp/km«,
- skuteczny obwód opon, w postaci »l = ...mm«,
- rozmiar opon,
- data ustalenia współczynnika charakterystycznego pojazdu i pomiaru skutecznego obwodu opon,

⁽¹⁾ Dz.U. L 370 z 31.12.1985, s. 8.

- numer identyfikacyjny pojazdu,
  - część pojazdu, w której zamontowany jest adapter (o ile występuje),
  - część pojazdu, w której zamontowany jest czujnik ruchu, jeżeli nie jest podłączony do skrzyni biegów lub w przypadku niezastosowania adaptera,
  - kolor przewodu łączącego adapter z częścią pojazdu, z której dochodzą impulsy,
  - numer seryjny czujnika ruchu wbudowanego w adapter.”.
- Tabliczki instalacyjne w przypadku pojazdów wyposażonych w adaptery lub pojazdów, w których czujnik ruchu nie jest podłączony do skrzyni biegów, mocuje się przy instalacji. W przypadku wszystkich innych pojazdów, tabliczki instalacyjne z nowymi danymi mocuje się podczas inspekcji przeprowadzanej po instalacji”.

(4) Po dodatku 11 dodaje się dodatek 12 zgodny z załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

(3) W rozdziale V, sekcja 2, dodaje się wymóg w brzmieniu:

„— 250a.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się po upływie 6 miesięcy od dnia jego opublikowania.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 23 stycznia 2009 r.

W imieniu Komisji
Antonio TAJANI
Wiceprzewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Dodatek 12

ADAPTER DO POJAZDÓW KATEGORII M1 I N1

SPIS TREŚCI

1.	Skróty i dokumenty referencyjne	5
1.1.	Skróty	5
1.2.	Normy referencyjne	5
2.	Ogólna charakterystyka i funkcje adaptera	5
2.1.	Ogólny opis adaptera	5
2.2.	Funkcje	6
2.3.	Zabezpieczenie	6
3.	Wymagania dotyczące urządzeń rejestrujących w przypadku zamontowania adaptera	6
4.	Wymagania konstrukcyjne i funkcjonalne w stosunku do adaptera	7
4.1.	Odbiór i adaptacja wejściowych impulsów pomiaru prędkości	7
4.2.	Przekazywanie odbieranych impulsów do wbudowanego czujnika ruchu	7
4.3.	Wbudowany czujnik ruchu	7
4.4.	Wymagania dotyczące bezpieczeństwa	7
4.5.	Warunki zastosowania	7
4.6.	Materiały	7
4.7.	Oznakowania	8
5.	Instalacja urządzenia rejestrującego w przypadku zastosowania adaptera	8
5.1.	Instalacja	8
5.2.	Plombowanie	8
6.	Kontrole, przeglądy i naprawy	8
6.1.	Przeglądy okresowe	8
7.	Homologacja typu urządzenia rejestrującego w przypadku zastosowania adaptera	9
7.1.	Informacje ogólne	9
7.2.	Świadectwo funkcjonalności	9

1. SKRÓTY I DOKUMENTY REFERENCYJNE

1.1. Skróty

TBD Do ustalenia

VU Przyrząd rejestrujący

1.2. Normy referencyjne

ISO 16844-3 Pojazdy drogowe – Tachografy – Część 3: Podłączenie czujnika ruchu

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA I FUNKCJE ADAPTERA

2.1. Ogólny opis adaptera

ADA_001

Adapter dostarcza podłączonemu do niego VU (przyrządowi rejestrującemu) w sposób pewny i ciągły dane o ruchu pojazdu, odwzorowujące jego prędkość i przebytą drogę.

Adapter przeznaczony jest wyłącznie do pojazdów, które muszą być wyposażone w urządzenie rejestrujące zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Instaluje się go i używa wyłącznie w pojazdach określonych w pkt (rr), w których z mechanicznego punktu widzenia niemożliwy jest montaż stosowanych czujników ruchu innego rodzaju, pod innym względem zgodnych z wymaganiami przedstawionymi w załączniku do niniejszego rozporządzenia i w dodatkach 1-11 do tego załącznika.

Adapter nie może być mechanicznie sprzężony z ruchomą częścią pojazdu, zgodnie z wymaganiami przedstawionymi w dodatku 10 do niniejszego załącznika (sekcja 3.1), lecz podłącza się go do impulsów prędkości/przebytej drogi, które są generowane przez zintegrowane czujniki lub alternatywne interfejsy.

ADA_002 Czujnik ruchu posiadający homologację typu (zgodnie z przepisami niniejszego załącznika, sekcja VIII – Homologacja typu dla urządzenia rejestrującego i kart tachografów) umieszczony jest w obudowie adaptera, gdzie znajduje się również przetwornik przekazujący odbierane impulsy do wbudowanego czujnika ruchu. Sam wbudowany czujnik ruchu jest podłączony do VU w taki sposób, aby sprzężenie między VU a adapterem było zgodne z wymaganiami ISO 16844-3.

2.2. Funkcje

ADA_003 Adapter realizuje następujące funkcje:

- odbiór i adaptacja wejściowych impulsów pomiaru prędkości,
- przekazywanie odbieranych impulsów do wbudowanego czujnika ruchu,
- wszystkie funkcje wbudowanego czujnika ruchu przekazują w sposób pewny dane o ruchu pojazdu do VU.

2.3. Zabezpieczenie

ADA_004 Adapter nie musi posiadać świadectwa zabezpieczenia zgodnie z ogólnym celem zabezpieczenia czujnika ruchu określonym w dodatku 10 do niniejszego załącznika. Zastosowanie mają natomiast wymagania dotyczące zabezpieczenia określone w sekcji 4.4 niniejszego dodatku.

3. WYMAGANIA DOTYCZĄCE URZĄDZEŃ REJESTRUJĄCYCH W PRZYPADKU ZAMONTOWANIA ADAPTERA

Wymagania zawarte w niniejszym rozdziale oraz w kolejnych rozdziałach wskazują sposób, w jaki należy rozumieć wymagania niniejszego załącznika w przypadku zastosowania adaptera. W nawiasach podano odpowiednie numery poszczególnych wymagań.

ADA_005 Urządzenie rejestrujące każdego pojazdu wyposażonego w adapter musi być zgodne ze wszystkimi przepisami niniejszego załącznika, chyba że w niniejszym dodatku przewidziano inaczej.

ADA_006 W przypadku zainstalowania adaptera, na urządzenie rejestrujące składają się przewody, adapter (zamiast czujnika ruchu) oraz VU (001).

ADA_007 Przepisy regulujące wykrywanie zdarzeń lub usterek urządzenia rejestrującego otrzymują brzmienie:

- zdarzenie „przerwa w zasilaniu” jest wyzwalane przez VU, o ile nie jest on w trybie kalibracji, w przypadku każdej przerwy w zasilaniu wbudowanego czujnika ruchu przekraczającej 200 milisekund (066),
- każda przerwa w zasilaniu adaptera przekraczająca 200 ms (milisekund) powinna spowodować taką samą przerwę w zasilaniu wbudowanego czujnika ruchu. Wartość progową przerwy w zasilaniu ustala producent adaptera,
- zdarzenie „błąd danych o ruchu” jest wyzwalane przez UV w przypadku przerwy w normalnym strumieniu danych między wbudowanym czujnikiem ruchu a VU lub w przypadku błędu spójności lub autentyczności danych, który występuje podczas wymiany danych między wbudowanym czujnikiem ruchu a VU (067),
- zdarzenie „próba złamania zabezpieczeń” jest wyzwalane przez VU w przypadku każdego zdarzenia mającego wpływ na zabezpieczenie wbudowanego czujnika ruchu, o ile nie jest on w trybie kalibracji (068),
- błąd „urządzenie rejestrujące” jest wyzwalany przez VU, o ile nie jest on w trybie kalibracji, w przypadku każdego błędu wbudowanego czujnika ruchu (070).

ADA_008 Błędy adaptera wykrywalne przez urządzenie rejestrujące to błędy związane z wbudowanym czujnikiem ruchu (071).

ADA_009 Funkcja kalibracji VU pozwala na automatyczne sparowanie wbudowanego czujnika ruchu z VU (154, 155).

ADA_010 Wyrażenia „czujnik ruchu” lub „czujnik” wymieniane w celach zabezpieczenia VU zawartych w dodatku 10 do niniejszego załącznika dotyczą wbudowanego czujnika ruchu.

4. WYMAGANIA KONSTRUKCYJNE I FUNKCYJNALNE W STOSUNKU DO ADAPTERA

4.1. Odbiór i adaptacja wejściowych impulsów pomiaru prędkości

ADA_011 Interfejs wejściowy adaptera odbiera impulsy o częstotliwości odwzorowującej prędkość i przebytą drogę. Własności elektryczne impulsów wejściowych: *do ustalenia przez producenta*. Prawidłowe sprzężenie wejścia adaptera z pojazdem umożliwia w stosownych przypadkach regulację, których może dokonać wyłącznie producent adaptera lub uprawniony warsztat montujący adapter.

ADA_012 Interfejs wejściowy adaptera musi w stosownych przypadkach mnożyć lub dzielić częstotliwość impulsów wejściowych prędkości przez stałą wartość, aby dostosować sygnał do zakresu wartości stałej k zdefiniowanej w niniejszym załączniku (4 000 do 25 000 impulsów/km). Wartość stałej może zaprogramować wyłącznie producent adaptera lub uprawniony warsztat instalujący adapter.

4.2. Przekazywanie odbieranych impulsów do wbudowanego czujnika ruchu

ADA_013 Impulsy wejściowe, poddane ewentualnej adaptacji w sposób opisany powyżej, przekazywane są do wbudowanego czujnika ruchu w taki sposób, że każdy wejściowy impuls wykrywany jest przez czujnik ruchu.

4.3. Wbudowany czujnik ruchu

ADA_014 Wbudowany czujnik ruchu stymulowany jest przez przekazywane impulsy, co pozwala mu na wytwarzanie danych o ruchu, dokładnie odwzorowujących ruch pojazdu w taki sposób, jakby był on mechanicznie sprzężony z ruchomą częścią pojazdu.

ADA_015 VU wykorzystuje dane identyfikacyjne wbudowanego czujnika ruchu do identyfikacji adaptera (077).

ADA_016 Dane instalacyjne przechowywane we wbudowanym czujniku ruchu uważa się za dane instalacyjne adaptera (099).

4.4. Wymagania dotyczące bezpieczeństwa

ADA_017 Obudowa adaptera powinna być wykonana w sposób uniemożliwiający jej otwarcie. Musi być zaplombowana, by łatwo można było wykryć próby fizycznej ingerencji (np. w drodze oględzin, zob. ADA_035).

ADA_018 Należy wykluczyć możliwość usunięcia wbudowanego czujnika ruchu z adaptera bez naruszania plomb założonych na obudowę adaptera lub uszkodzenia plomb między czujnikiem a obudową adaptera (zob. ADA_035).

ADA_019 Konstrukcja adaptera musi być taka, by dane o ruchu mogły być przetwarzane i odbierane tylko z wejścia adaptera.

4.5. Warunki zastosowania

ADA_020 Adapter musi realizować wszystkie funkcje w zakresie temperatur (*do ustalenia przez producenta, zależnie od miejsca instalacji*) (159).

ADA_021 Adapter musi realizować wszystkie funkcje w zakresie wilgotności od 10 % do 90 % (160).

ADA_022 Adapter musi być zabezpieczony przed zbyt wysokim napięciem, odwróceniem biegunowości zasilania oraz przed zwarciami (161).

ADA_023 Adapter musi spełniać przepisy dyrektywy Komisji 2006/28/WE (*) zmieniającej, w celu dostosowania do postępu technicznego, dyrektywę Rady 72/245/EWG odnoszącą się do kompatybilności elektromagnetycznej, jak również musi być zabezpieczony przed skutkami wyładowań elektrostatycznych oraz stanów nieustalonych (162).

4.6. Materiały

ADA_024 Adapter musi spełniać wymagania odnośnie do stopnia ochrony (do ustalenia przez producentów, zależnie od miejsca instalacji) (164, 165).

ADA_025 Obudowa adaptera musi być żółta.

(*) Dz.U. L 65 z 7.3.2006, s. 27.

4.7. Oznakowania

- ADA_026 Do adaptera musi być przymocowana tabliczka opisowa z następującymi danymi (169):
- nazwa i adres producenta adaptera,
  - numer części producenta i rok produkcji adaptera,
  - znak homologacji typu dla adaptera lub urządzenia rejestrującego zawierającego adapter,
  - data instalacji adaptera,
  - numer identyfikacyjny pojazdu, w którym zainstalowano dany adapter.
- ADA_027 Na tabliczce opisowej umieszcza się również następujące dane, jeżeli nie można ich bezpośrednio odczytać z zewnątrz na wbudowanym czujniku ruchu:
- nazwa producenta wbudowanego czujnika ruchu,
  - numer części producenta i rok produkcji wbudowanego czujnika ruchu,
  - znak homologacji wbudowanego czujnika ruchu.

5. INSTALACJA URZĄDZENIA REJESTRUJĄCEGO W PRZYPADKU ZASTOSOWANIA ADAPTERA

5.1. Instalacja

- ADA_028 Adaptery przeznaczone do zamontowania w pojazdach dostarcza się wyłącznie do producentów pojazdów lub do warsztatów zatwierdzonych przez właściwe organy państw członkowskich i uprawnionych do instalacji, aktywacji oraz kalibracji tachografów cyfrowych.
- ADA_029 Taki uprawniony warsztat instalujący adaptery musi dostosować interfejs wejściowy oraz wybrać podzielnik wejściowego sygnału (o ile ma zastosowanie).
- ADA_030 Uprawniony warsztat instalujący adapter musi zaplombować jego obudowę.
- ADA_031 Adapter montuje się jak najbliżej tej części pojazdu, która jest źródłem impulsów wejściowych.
- ADA_032 Przewody zasilające adapter muszą być czerwone (plus zasilania) i czarne (masa).

5.2. Plombowanie

- ADA_033 W odniesieniu do plombowania stosuje się następujące wymagania:
- obudowa adaptera musi być zaplombowana (zob. ADA_017),
  - obudowa wbudowanego czujnika ruchu musi być połączona plombą z obudową adaptera, chyba że wbudowanego czujnika ruchu nie można usunąć bez naruszania plomby lub plomb obudowy adaptera (zob. ADA_018),
  - obudowa adaptera musi być połączona plombą z pojazdem,
  - połączenie między adapterem a urządzeniem będącym źródłem impulsów wejściowych musi być zaplombowane na obu końcach (na tyle, na ile jest to możliwe).

6. KONTROLE, PRZEGLĄDY I NAPRAWY

6.1. Przeglądy okresowe

- ADA_034 Każdy okresowy przegląd (okresowy przegląd oznacza przegląd zgodny z wymaganiami 256-258 zawartymi w rozdziale VI załącznika 1B) urządzenia rejestrującego w przypadku zastosowania adaptera obejmuje sprawdzenie (257):
- czy na adapterze znajdują się odpowiednie znaki homologacji typu,
  - czy plomby na adapterze i jego podłączeniach są nienaruszone,

- czy adapter zainstalowano zgodnie z informacjami podanymi na tabliczce instalacyjnej,
- czy adapter zainstalowano zgodnie z instrukcjami producenta adaptera lub pojazdu,
- czy dopuszcza się instalację adaptera w kontrolowanym pojeździe.

7. HOMOLOGACJA TYPU URZĄDZENIA REJESTRUJĄCEGO W PRZYPADKU ZASTOSOWANIA ADAPTERA

7.1. Informacje ogólne

- ADA_035 Urządzenie rejestrujące dostarcza się do homologacji w stanie kompletnym z adapterem (269).
- ADA_036 Do homologacji typu można przedstawić sam adapter lub adapter jako część urządzenia rejestrującego.
- ADA_037 Homologacja typu obejmuje badania funkcjonalności adaptera. Pozytywne wyniki każdego z tych badań potwierdza się odpowiednim świadectwem (270).

7.2. Świadectwo funkcjonalności

- ADA_038 Świadectwo funkcjonalności adaptera lub urządzenia rejestrującego zawierającego adapter wydaje się producentowi adaptera wyłącznie po pozytywnym przejściu co najmniej przez wszystkie wyszczególnione niżej badania funkcjonalności.

Nr	Badanie	Wyszczególnienie	Odpowiednie wymagania
1.	Badanie administracyjne		
1.1.	Dokumentacja	Prawidłowość dokumentacji adaptera	
2.	Kontrola wizualna		
2.1.	Zgodność adaptera z dokumentacją		
2.2.	Identyfikacja/oznakowania adaptera		ADA_026, ADA_027
2.3.	Materiały, z których wykonany jest adapter		163 do 167 ADA_025
2.4.	Plomby		ADA_017, ADA_018, ADA_035
3.	Badania funkcjonalności		
3.1.	Przekazywanie impulsów prędkości do wbudowanego czujnika ruchu		ADA_013
3.2.	Odbiór i przetwarzanie wejściowych impulsów prędkości		ADA_011, ADA_012
3.3.	Dokładność pomiaru ruchu		022 to 026
4.	Badania środowiskowe		
4.1.	Wyniki badań producenta	Wyniki badań środowiskowych przeprowadzonych przez producenta	ADA_020, ADA_021, ADA_022, ADA_023, ADA_024
5.	EMC (kompatybilność elektromagnetyczna)		
5.1.	Emisje radiacyjne i wrażliwość na radiację	Sprawdzenie zgodności z przepisami dyrektywy 2006/28/WE	ADA_023
5.2.	Wyniki badań producenta	Wyniki badań środowiskowych przeprowadzonych przez producenta	ADA_023